

GRZEGORZ KAMIL SZCZECINA

**„W CO WIERZYĆ, JAK ŻYĆ? W 10. ROCZNICĘ ŚMIERCI
KS. PRAŁATA ADAMA KAŻMIERCZYKA”,
RED. KS. STANISŁAW GURBA I KATARZYNA GRUCA,
BRZESKA OFICyna WYDAWNICZA, GRYBÓW 2014,
SS. 253, ISBN 978-83-8893-061-4**

Św. Jan Paweł II w *Liście do kapłanów na Wielki Czwartek 1979 roku* napisał: „Kapłaństwo domaga się szczególnej niepodzielności życia i służby. Ta właśnie niepodzielność stanowi najgłębiej o naszej kapłańskiej tożsamości. W niej wyraża się równocześnie nasza wielka godność – i proporcjonalna do tej godności »dyspozycyjność«: pokorna gotowość odbierania darów Ducha Świętego i obdarowywania innych owocami miłości i pokoju – obdarowywania ich tą pewnością wiary, z której płynie głębokie poczucie sensu ludzkiego bytowania oraz umiejętność wprowadzania ładu moralnego w życie osób i ludzkich środowisk. (...) Osobowość kapłańska musi być dla drugich wyraźnym i przejrzystym zna-

---

MGR GRZEGORZ K. SZCZECINA, studiował na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie Sekcja w Tarnowie. Studia magisterskie ukończył na Wydziale Teologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w 2014 roku. Aktualnie jest doktorantem w Instytucie Historii Kościoła i Patrologii KUL.
Kontakt: grzesszczecina@interia.pl

kiem i drogowskazem”¹. Z całą pewnością kapłanem z taką osobowością był ksiądz prałat Adam Kaźmierczyk. 14 stycznia 2014 roku minęła 10. rocznica śmierci księdza Prałata. Jego sylwetka i świadectwo życia na stałe wypisały się w dzieje Sądecczyzny, zwłaszcza w życie i pamięć parafian, a także w historię miasta Grybowa. Przez ponad dwadzieścia lat ten „wielki duchem” kapłan, jako proboszcz, dziekan i kustosz sanktuarium Matki Bożej Przedziwnej sprawował pieczę nad powierzonymi mu wiernymi.

Starania obecnego proboszcza parafii św. Katarzyny Aleksandryjskiej, kustosa bazyliki mniejszej i sanktuarium w Grybowie – księdza prałata Ryszarda Soroty, zmierzały do tego, by rocznicę „odejścia do Domu Ojca” jednego ze swoich poprzedników uczcić publikacją, poświęconą przypomnieniu bogatej spuścizny pisarskiej księdza Kaźmierczyka (co zostało wyrażone adnotacją, s. 3). Inicjatywę tę, by na nowo wydać drukiem pewną część artykułów publikowanych przez księdza Adam Kaźmierczyka, podjęli: rodowity grybowianin, duchowny diecezji sandomierskiej ksiądz Stanisław Gurba – doktorant Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II oraz Katarzyna Gruca, absolwentka tejże uczelni. Warto zaznaczyć że ksiądz Stanisław jest także autorem innych publikacji naukowych i okazjonalnych, poświęconych księdzu Kaźmierczykowi: *Represja gestapo wobec alumnów seminarium w Błoniu k. Tarnowa. Ze wspomnień ks. prałata Adama Kaźmierczyka – świadka początków męczeńskiej drogi bł. ks. Romana Sitki*, „Tarnowskie Studia Teologiczne”, 32 (2013) 2, s. 89–102; *Komunikacja nauczyciel-uczeń w procesie resocjalizacji młodzieży. Działalność pedagogiczna ks. Adama Kaźmierczyka w Zakładzie Poprawczym w Tarnowie*, w: *Nauczyciel, wychowawca, pedagog: wyzwania i zadania*, red. P. Juško, M. Borys, Tarnów 2014, s. 38–47; *Osiem błogosławieństw w nauczaniu ks. Prałata Adama Kaźmierczyka*, Grybów 2014. Jak widać, twórczość, jak i sama postać księdza Kaźmierczyka jest dobrze znana głównemu Redaktorowi omawianego dzieła. Warto nadmienić tutaj, iż ksiądz Prałat uważany był i jest za duchowego przewodnika licznych powołań kapłańskich i zakonnych z grybowskiej ziemi, których liczebność za czasów Jego posługi duszpasterskiej znacznie się zwielokrotniła.

Ksiądz Adam Kaźmierczyk pochodził z Jasienia Brzeskiego, gdzie przyszedł na świat 18 listopada 1920 roku. Po maturze, w roku 1939 wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Tarnowie. Święcenia przyjął z rąk biskupa Stanisława Rosponda 24 kwietnia 1945 roku. Posługę wikariusza pełnił w Ropczycach. W latach 1948–1962 był rektorem kościoła Matki Bożej Szkaplerznej na Burku w Tarnowie i równocześnie kapelanem w tamtejszym Zakładzie Poprawczym. W latach

1 Jan Paweł II, *List do kapłanów na Wielki Czwartek 1979 roku*, 4, 7.

1962–1987, obdarzony godnością Kapelana Jego Świętobliwości, był proboszczem w podsadeckiej parafii. W młodzieżowym czasopiśmie „Wzrastanie” publikował – głównie w ostatnim dziesięcioleciu XX wieku – artykuły poświęcone problematyce wiary w codziennym życiu człowieka. Recenzowana publikacja stanowi właśnie zbiór wybranych, sześćdziesięciu dziewięciu felietonów tegoż Duchownego.

Książka *W co wierzyć, jak żyć? W 10. rocznicę śmierci ks. Prałata Adama Kaźmierczyka*, wydana została przez Brzeską Oficynę Wydawniczą. Na okładce zamieszczono cały tytuł publikacji (wydaje się, że frazę: *W co wierzyć? Jak żyć?* zaczerpnięto z tekstu jednego z artykułów, s. 64) na tle fasady grybowskiej bazyliki, a także fotografię księdza Prałata. Ujmuje uśmiech duszpasterza, ukazanego w komży, fioletowej stule i z różańcem w ręku. Z pewnością mogą stwierdzić, iż podobizna ta dobrze ilustruje życie księdza Adama. Niestrudzonego spowiednika, człowieka modlitwy, zawsze pogodnego, bezpośredniego i otwartego na potrzeby bliźniego. Na odwrocie książki czytelnik odnajdzie krótki życiorys i charakterystykę Tego, którego twórczości publikacja została poświęcona, wraz z zachętą do lektury.

Pozycję wydawniczą rozpoczyna „Słowo”, skierowane do czytelników, autorstwa obecnego kustosa grybowskiej świątyni, podkreślające wiele wspaniałych inicjatyw duszpasterskich i gospodarczych księdza Kaźmierczyka (s. 5). Przybliżono tu również fakt publikacji tekstów księdza Prałata we „Wzrastaniu”.

Publikacja została podzielona na trzy części. Każdy zaprezentowany artykuł opatrzone przypisem określającym miejsce pierwodruku. Pierwsza część została poprzedzona głosem Redaktorów (s. 7), w której pytają: Czy warto wierzyć?, Dlaczego niektórzy ludzie nie wierzą w Boga? Czy wielcy ludzie wierzyli w Boga? Pytania te stawiają tytuły publikacji księdza Prałata (s. 9, 18). Na te i inne pytania czytelnik może znaleźć odpowiedź w prezentowanych artykułach. Część ta zawiera trzydzieści jeden publikacji dotyczących chrześcijańskiego Credo. Znajdziemy więc tutaj artykuły traktujące o kwestii wiary w życiu człowieka, jego pochodzeniu, duszy i jej nieśmiertelności, o Jezusie Chrystusie, Jego cudach, przypowieściach, bóstwie, śmierci i zmartwychwstaniu, Duchu Świętym, Kościele powszechnym, wierze w „świętych obcowanie”, odpuszczeniu grzechów i rzeczach ostatecznych (s. 9–119). Ksiądz Kaźmierczyk w przytoczonych tekstach zachęca do poznawania Boga – Stwórcy, Jezusa Chrystusa – prawdziwego Boga i Człowieka oraz Ducha Świętego.

Druga część publikacji „Jak żyć?” (s. 121–234), poprzedzona również krótkim słowem wprowadzenia Redaktorów (s. 121), została podzielona na sześć rozdziałów. Ich tytuły zaczerpnięto z Dekalogu. Całość rozdziału została poprzedzona czterema felietonami księdza Prałata, traktującymi o wierze jako

skarbie człowieka, sumieniu, obowiązkach wobec Boga i aktualności Dziesięciorga Przykazań. Pierwszy rozdział „I. Nie będziesz miał bogów cudzych przede mną”, zawiera siedem artykułów poświęconych tematyce „bożka” pieniądza, modlitwy, świętokradztwa. Paragraf drugi „II. Nie będziesz brał imienia Pana Boga Twego nadaremno”, tworzą dwa teksty Duchownego: o święceniu Imienia Bożego i krzywoprzysięstwie. Na trzeci rozdział „III. Pamiętaj, abyś dzień święty święcił”, składają się cztery publikacje księdza Prałata: o świętowaniu niedzieli, spędzaniu jej w gronie rodzinnym oraz uczestnictwie w Eucharystii. Kolejny paragraf „IV. Czcij ojca i matkę swoją, abyś długo żył i dobrze ci się powodziło na ziemi”, zawiera pięć artykułów o należnym szacunku, wdzięczności i czci dla rodziców, oraz o miłości do Matki – Ojczyzny. Piąty rozdział „V. Nie zabijaj”, składa się z dziewięciu felietonów o przemocy, obronie życia, eutanazji, samobójstwach, nałogu tytoniowym i alkoholowym, oraz o AIDS i HIV. Ostatni rozdział w tej części publikacji Redaktorzy zatytułowali „VI. Nie cudzołóż; IX. Nie pożądaj żony bliźniego swego” i zamieścili w nim trzy artykuły księdza Kaźmierczyka o pornografii i ucieście cielesnej, która może stać się celem i sensem życia człowieka. Druga część recenzowanej publikacji stanowi jakby kontynuację pierwszej i jest bazą do odpowiedzi na zawarte w tytule książki pytanie. Po pierwszej części, gdzie czytelnik poprzez teksty księdza Prałata mógł poznać podstawowe prawdy wiary i ich wpływ na życie chrześcijanina, teraz następuje czas spojrzenia przez ich pryzmat na ziemski byt człowieka. Ksiądz Kaźmierczyk w zaprezentowanych tu felietonach analizuje problemy współczesnego człowieka w odniesieniu do Bożych Przykazań. W ten sposób ostrzega przed niebezpieczeństwami czyhającymi na drodze życia, utratą wiary, a także zachęca do życia i przebywania w bliskości Boga.

Ksiądz Prałat w odpowiedzi na egzystencjalne pytania i wątpliwości w wierze, które mogą budzić się w sercu człowieka, przytacza teksty Pisma Świętego, opisy cudów i interwencji Boga w ludzkie życie, także w oparciu o swoje kapłańskie świadectwo i przykłady problemów, ich rozwiązań, z jakimi spotykał się w czasie posługi duszpasterskiej; o kwestie, z jakimi dane mu było borykać się w trakcie katechez z młodymi ludźmi. We wszystkich przytoczonych artykułach w tej pozycji wydawniczej, grybowski Proboszcz wiele razy przywołuje wypowiedzi ludzi ze świata nauki – wierzących, ateistów, nawróconych. Charakterystycznym dla pisarstwa tego Duszpasterza jest fakt, iż często czyni On odwołania do dokumentów Kościoła (głównie Katechizmu Kościoła Katolickiego), encyklik, listów, katechez, homilii, przemówień papieży (Pawła VI i Jana Pawła II), słów Stefana kardynała Wyszyńskiego, twórczości księdza Rogowskiego², przykładów

2 Urodzony w 1936 roku, prof. zwyczajny, dr hab. dogmatyki. Był wykładowcą w Papieskim

i sylwetek osób wpisanych w historię Polski i świata, a także do różnych sytuacji, problemów czy świadectw jemu współczesnych a pojawiających się na łamach gazet. Ksiądz Prałat w swoich felietonach często powołuje się na informacje i fakty zawarte w popularnych w tamtych czasach dziennikach, miesięcznikach ogólnopolskich, jak również w prasie lokalnej. Nadaje to Jego tekstom pewne indywidualne znamię, co zmniejsza dystans wobec odbiorcy. Lektura staje się nie tyle przyjemna, co bardzo wartościowa, gdyż bogactwo treści i przesłania religijno-moralnego winno kształtować i umacniać w czytelniku postawę iście chrześcijańską. Specyfiką dla twórczości piśmienniczej Duchownego jest opatrzenie większości artykułów przykładem, nie odosobnionym, ale wziętym z codzienności. Wyjątkowe są również krótkie sentencje, zawierające mądrości życiowe, tak swoiste dla księdza Prałata, jak choćby: „Nie czytaj książek dobrych! Czytaj książki bardzo dobre, bo i na te nie wystarczy Ci życia”, czy „Dobrze jest Pismo Święte mieć, lepiej mieć i czytać, a najlepiej mieć, czytać i według niego żyć”. Z całą pewnością, po lekturze recenzowanego dzieła, należy stwierdzić, iż felietony księdza Kaźmierczyka – pisane przeszło dwadzieścia lat temu – nie straciły na aktualności i nadal mogą służyć nie tylko jako pomoc duszpasterska w katechezie czy kapłańskim przepowiadaniu, lecz przede wszystkim stają się niejako podpowiedzią dla człowieka, który poszukuje odpowiedzi na fundamentalne pytania, a także zachętą do pogłębienia wiedzy religijnej.

Ostatnia część publikacji zatytułowana: „Świadectwo życia” (s. 235–246), stanowi przedruk artykułów poświęconych sylwetce Duchownego. Znajduje się tutaj wywiad z księdzem Prałatem, który odsłania drogę życia, powołania i pracy, zwłaszcza jako kapelana w Zakładzie Poprawczym. To tutaj czytelnik może odkryć proste i przeniknięte nieraz cierpieniem życie Autora, prezentowanych artykułów. Niesamowicie budującym staje się fakt, iż człowiek, który był świadkiem życia i aresztowania bł. ks. Romana Sitki – rektora tarnowskiego seminarium, umocniony jego wzorem, szedł przez życie, niełatwe jak na powojenne czasy, z pokorą i ewangeliczną prostotą, niejedną raz posuniętą do radykalizmu. Z rękami pustymi w dobra materiały, ale pełnymi dobroczynności, oraz miłości do Boga i człowieka – jak przystało na autentycznego świadka Jezusa Chrystusa.

Publikacja jest zakończona „Wykazem artykułów przedrukowanych” z bibliografią, oraz „Spisem treści”. Zastanawiające jest kryterium, którym kierowali się Redaktorzy przy doborze owych tekstów, gdyż nie zostało ono nigdzie w publikacji wskazane. Rzecz oczywista, że przy tak znacznych rozmiarach

---

Wydziale Teologicznym we Wrocławiu. Jest autorem wielu pozycji naukowych. Po częstych odwołaniach ks. Kaźmierczyka do dzieł ks. Rogowskiego, wnioskować można, iż jego twórczość była mu bardzo dobrze znana i wykorzystywana w działalności duszpasterskiej.

publikacji trudno było wyeliminować wszystkie usterki. Na stronie 71 w ostatnim akapicie, w pierwszym zdaniu występuje złożenie liter: „ostatnich lalach” (z pewnością powinno być: „ostatnich latach”). W piątym zdaniu drugiego akapitu ze strony 154 występuje błędna odmiana: „zabiły” (prawidłowa, która tu winna się pojawić, to: „zabity”). Natomiast na stronie 216, w dziesiątym zdaniu pierwszego akapitu występuje źle odmienione słowo płaca (jest: „płacę”, prawidłowe brzmienie to: „płacą”). Data występująca w drugim zdaniu trzeciego akapitu z 219 strony, została omyłkowo zapisana przez zamianę cyfr (jest: „1897”, z całą pewnością ksiądz Kaźmierczyk powoływał się tutaj na rok „1987”).

Publikacja księdza Stanisława Gruby i Katarzyny Grucy jest bardzo starannie i rzetelnie przygotowana oraz wydana. Zawarte w niej treści zachęcają do odkrycia na nowo felietonów księdza Adama Kaźmierczyka i wsłuchania się w Jego żywe słowa. Należy zaznaczyć, że książka jest przykładem wzorowego warsztatu pracy, umiejętności prowadzenia i poszukiwania źródeł. Możliwe to jest dzięki wytrwałej pracy i analizie materiałów.

Na epitafium, poświęconym pamięci księdza Kaźmierczyka w grybowskiej bazylice, artysta wyrył w granitowej płycie słowa: „(...) wychowawca wielu pokoleń młodzieży, (...) skromny i ofiarny człowiek, zawsze czuły na potrzeby innych ludzi. Wdzięczni parafianie”. To naturalne poświęcenie dla „sprawy Bożej” dobitnie realizowało się i nadal realizuje w owocach Jego życia.

Na koniec osobiste wspomnienie. Recenzentowi dane było poznać księdza Prałata Adam Kaźmierczyka w rodzinnym Grybowie. Jako dla ministranta czy lektora, wielkim darem i zaszczytem było służyć do Mszy świętych, które sprawował, oraz wzrastać duchowo „pod okiem” tego Kapłana. Zawsze miał czas, by po eucharystii, czy przy innej spontanicznej okazji zamienić kilka słów, pochwalić za przygotowane „czytanie”, spełnioną służbę liturgiczną (z pewnością pochwały te były na wyrost), czy po prostu pożartować. W pamięci utkwiły mi Jego pełne polskości i troski o młodych kazania, oraz zwyczajnie udzielane rady. Potrafił pięknie i patetycznie opowiadać o czasach wojny i bł. Rektorze. Klasowe wycieczki do parafialnego muzeum, którego był Gospodarzem, charakteryzowały się, jak rzadko kiedy, najwyższą frekwencją obecności uczniów. Zachowałem w pamięci obraz duszpasterza niesamowicie skupionego na Bogu, Maryi, posłudze sakramentalnej i drugim człowieku. Jego otwarte serce i drzwi prostej plebani przyciągały każdego, przede wszystkim człowieka potrzebującego spojrzenia miłości. W lekturze tej książki odnalazłem egzemplifikację obrazu księdza Prałata.